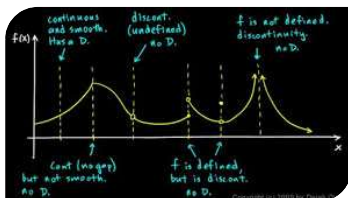

نوین نگرش عمران

نوین نگرش، نگرش نوین به آموزش

ریاضا

(مشتق و کاربرد)

FUNCTION	DERIVATIVE
x^2	$2x$
x^3	$3x^2$
x^4	$4x^3$
x^5	$5x^4$
x^1	$1 \cdot x^0$ <small>i.e. $1 \cdot 1 = 1$ BECAUSE $x^0 = 1$</small>
$x^{\frac{1}{2}}$	$\frac{1}{2} \cdot x^{-\frac{1}{2}}$ <small>i.e. $\frac{1}{2\sqrt{x}}$</small>

مدرس: ابراهیم شاه ابراهیمی

مدرس: ابراهیم شاه ابراهیمی

ویژه کنکور ارشد رشته های مهندسی، عمران، مکانیک، برق، کامپیوتر، مواد، هوافضا، نقشه برداری، معدن

اطلاعات بیشتر: @ShahinSagharchi

خرید: CafeTadris.com/Omran

آدرس کلان: @nnAcademy

آکادمی نوین نگرش

تقدیم می کند...

فیلم های آموزشی "مشاور" ریاضیات !!

differential equation (derivative)

$$y + \frac{dy}{dx} = 6x^2$$

پوشش ۴۰ الی ۵۰ درصد از ریاضیات کنکور ارشد عمران در ۱۸ ساعت تدریس!

مدت (ساعت)	عناوین فصلها	درس
۱۸	انگزار نامعین	ریاضی ۱
	اعداد مختلط	ریاضی ۱
	انگزار دوگانه	ریاضی ۲
	انگزار روی خم	ریاضی ۲
	معادلات مرتبه اول	معادلات
	معادلات مرتبه دوم	دیفرانسیل

اراده جزوه تمام رنگی به همراه فیلم آموزشی نمونه تدریس: @Omran_Videos

CafeTadris.com/Omran

EbiMath

EbiMath.com

@EbiMath

@EShahebrahimi

@Ebrahim_Shahebrahimi

« ارتباط با ما »

nnAcademy.ir

CafeTadris.com/Omran

[@nnacademy](https://t.me/nnacademy)

[@ArshadeOmranBot](https://t.me/ArshadeOmranBot)

[@Omran_Videos](https://t.me/Omran_Videos)

[@Omran_Test](https://t.me/Omran_Test)

[@nnacademy](https://t.me/nnacademy)

CafeTadris.com/Omran

YouTube

EbiMath

قوانین مشتق

مبحث مشتق
 مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

قوانین مشتق

- ۱ باکس ← چندجمله ای
- ۲ باکس ← نمایی، لگاریتمی
- ۳ باکس ← مثلثاتی
- ۴ باکس ← هایپربولیک
- ۵ باکس ← معکوس مثلثاتی
- ۶ باکس ← ضرب و تقسیم
- ۷ باکس ← ترکیب تابع

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

(۱) توانی $\ln$ ←

(۲) ضمنی

(۳) پارامتری

(۴) زنجیره ای

(۵) تابع معکوس

(۶) معادلات خط

(۷) اکسترمم و عطف

(۱) قواعد مشتق

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال (۱) مشتق x^{-x} کدام است؟

(۱) $x \cdot x^{x-1}$ (۲) $x^{-x} \ln x$ (۳) x^{-x} (۴) $(1 + \ln x)x^{-x}$ ✓

حل:

سوال (۲) مشتق 2^x کدام است؟

(۱) $x 2^{x-1}$ (۲) $\frac{2^x}{\ln 2}$ (۳) $2^x \ln 2$ ✓ (۴) $2^x \ln x$

حل:

نکته مهم:

$(\ln u)' = \frac{u'}{u}$

$(e^u)' = u' e^u$

نکته مهم:

$(a^x)' = a^x \ln a$

سوال ۳) اگر $f(x) = \frac{(x+1)^2(x+2)^3}{\sqrt[3]{x+1}\sqrt{x+4}}$ آنگاه $f'(0)$ کدام است؟

$\frac{40}{3}$ (۴) $\frac{5}{3}$ (۳) $\frac{10}{3}$ (۲) $\frac{20}{3}$ (۱) ✓

حل:

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

Ebimath

$$dx = \lim_{x \rightarrow x_0} (x - x_0)$$

$$dy = \lim_{y \rightarrow y_0} (y - y_0)$$

$$y' = \frac{dy}{dx}$$

(۱) توانی $\ln$

(۲) ضمنی $f(x, y)$ سرت تو .... خودت باشه

(۳) پارامتری

(۴) زنجیره ای

(۵) تابع معکوس

(۶) معادلات خط

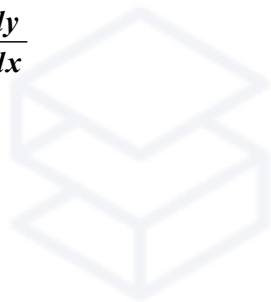
(۷) اکسترمم و عطف

(۱) قواعد مشتق

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

Ebimath

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال (۴) اگر $\frac{dy}{dx} \ln(x^y + y^y) + 2 \tan^{-1} \frac{x}{y} = 0$ آنگاه کدام است؟

سرت تو .... خودت باشه

$x + y$ (۴) $\frac{2y}{x}$ (۳) $\frac{x+y}{x-1}$ (۲) $\frac{x+y}{x-y}$ (۱) ✓

حل:

نکته مهم:
 $(\ln u)' = \frac{u'}{u}$

نکته مهم:
 $(\tan^{-1} u)' = \frac{u'}{1+u^2}$

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال (۵) اگر $y = \sqrt{\sin x} + \sqrt{\sin x} + \sqrt{\sin x} + \dots$ آنگاه $\frac{dy}{dx}$ کدام است؟

$\frac{\cos x}{2y-1}$ (۴) ✓ $\frac{\cos x}{2y+1}$ (۳) $-\frac{\cos x}{2y-1}$ (۲) $-\frac{\cos x}{2y+1}$ (۱)

حل:

www.nnacadeemy.ir

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۶) اگر $y^x = x^y$ آنگاه $\frac{dx}{dy}$ کدام است؟

(۱) $\frac{x^y \ln x - yx^{x-1}}{y^x \ln y - xy^{y-1}}$

(۲) $\frac{x^y \ln x - xy^{x-1}}{y^x \ln y - yx^{y-1}}$ ✓

(۳) $\frac{x^y \ln y - xy^{x-1}}{y^x \ln x - yx^{y-1}}$

(۴) $\frac{y^x \ln x - xy^{x-1}}{x^y \ln y - yx^{y-1}}$

نکته مهم:
 $(a^u)' = a^u \ln a$

حل: سرت تو .... خودت باشه

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۷) اگر $x^y - y^x = 1$ آنگاه $\frac{d^2y}{dx^2}$ کدام است؟

(۱) x^{-3}

(۲) $-x^{-3}$

(۳) y^{-3}

(۴) $-y^{-3}$ ✓

حل: سرت تو .... خودت باشه

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۸) اگر $y = \frac{x}{y^2 + 1}$ آنگاه $\frac{d^2 y}{dx^2}(y=1)$ کدام است؟

(۱) $-\frac{3}{36}$ (۲) $-\frac{3}{32}$ (۳) $-\frac{1}{8}$ (۴) $-\frac{3}{8}$

حل: **سرت تو .... خودت باشه** $\rightarrow y^3 + y = x$

www.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

(۱) تعریف (توانی) $\ln$

(۲) ضمنی $f(x, y)$ **سرت تو .... خودت باشه**

(۳) پارامتری $x = f(t), y = g(t)$

(۴) زنجیره ای $\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{dt} \cdot \frac{dx}{dt}$

(۵) تابع معکوس

(۶) معادلات خط

(۷) اکسترم و عطف

(۱) قواعد مشتق

7

www.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تگرش

سوال ۹) اگر $\begin{cases} x = \ln(1+t^2) \\ y = t - \text{Arctant} \end{cases}$ آنگاه $\frac{dy}{dx}(t=2)$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱) ✓

حل:

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

سوال ۱۰) اگر $\begin{cases} x = \ln(1+t^2) \\ y = t - \text{Arctant} \end{cases}$ آنگاه $\frac{d^2y}{dx^2}(t=2)$ کدام است؟

۵ (۴)

 $\frac{5}{2}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۱) ✓

حل:

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۱۱) اگر $\begin{cases} x = t - t^2 \\ y = t - t^3 \end{cases}$ آنگاه $\frac{d^2y}{dx^2}(t=1)$ کدام است؟

۱) -۱   ۲) ۱   ۳) ۲   ۴) -۲ ✓

حل:

WWW.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تکرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

۱) تعریف (توانی) $\ln$

۲) ضمنی $f(x, y)$ سرت تو .... خودت باشه

۳) پارامتری $x = f(t), y = g(t)$

۴) زنجیره ای $y = f(t), t = g(u)$

۱) قواعد مشتق

۵) تابع معکوس

۶) معادلات خط

۷) اکستریم و عطف

7

WWW.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تکرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۱۲) اگر $z = \frac{y}{x}$ و $x = e^{3t}$ و $y = 1 - e^{6t}$ آنگاه $\frac{dz}{dt}$ کدام است؟

(۱) $6 \cosh 3t$ (۲) $6 \sinh 3t$ (۳) $-6 \sinh 3t$ (۴) $-6 \cosh 3t$ ✓

حل:

نکته مهم:

$$\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$$

$$\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$$

تکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۱۳) اگر $x = y^2 + y$ و $u = (x^2 + 6x)^{\frac{3}{2}}$ آنگاه $\frac{dy}{du} (y=1)$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{180}$ ✓ (۲) $\frac{1}{90}$ (۳) $\frac{1}{45}$ (۴) $\frac{1}{20}$

حل:

$y \rightarrow x \rightarrow u$

سرت تو .... خودت باشه

تکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

(۱) تعریف (توانی) $\ln$ ←

(۲) ضمنی $f(x, y)$ ← **سرت تو .... خودت باشه**

(۳) پارامتری $x = f(t), y = g(t)$ ←

(۴) زنجیره ای $y = f(t), t = g(u)$ ←

(۵) تابع معکوس $f(a) = b$ ← $f^{-1}(b) = a$

(۶) معادلات خط

(۷) اکسترمم و عطف

(۱) قواعد مشتق

$\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}}$

$\frac{dy}{du} = \frac{dy}{dt} \frac{dt}{du}$

$(f^{-1})'(b) = \frac{1}{f'(a)}$

تکرش نوین آکادمی

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۱۴) اگر $f(x) = 2x + \sin^3 x$ آنگاه $(f^{-1})'(\pi + 1)$ کدام است؟

۱ (۲)   ۰ (۱)   ۲ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ✓

حل:

تکرش نوین آکادمی

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۱۵) اگر $f(x) = \frac{4x^3}{x^2+1}$ آنگاه $(f^{-1})'(2)$ کدام است؟

۱) $\frac{1}{4}$ ✓
۲) $\frac{1}{2}$
۳) $\frac{2}{3}$
۴) $\frac{2}{4}$

حل:

www.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۱۶) اگر $f(x) = \sinh x$ آنگاه $(f^{-1})''(\frac{3}{4})$ کدام است؟

۱) $-\frac{3}{84}$ ✓
۲) $\frac{3}{84}$
۳) $\frac{2}{6}$
۴) $-\frac{2}{6}$

حل:

نکته مهم:

$$\sinh^{-1} x = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$$

$(f^{-1})''(b) = -\frac{f''(a)}{(f'(a))^3}$ $f(a) = b$

www.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

$$\frac{d}{dx} (\sin^{-1} x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$\frac{d}{dx} (\cos^{-1} x) = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$\frac{d}{dx} (\tan^{-1} x) = \frac{1}{1+x^2}$$

$$\frac{d}{dx} (\cot^{-1} x) = -\frac{1}{1+x^2}$$

$$\frac{d}{dx} (\sec^{-1} x) = \frac{1}{|x|\sqrt{x^2-1}}$$

$$\frac{d}{dx} (\csc^{-1} x) = -\frac{1}{|x|\sqrt{x^2-1}}$$

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

← $\ln$ (۱) تعریف (توانی)

← $f(x, y)$ (۲) ضمنی **سرت تو .... خودت باشه**

← $x = f(t), y = g(t)$ (۳) پارامتری
 $\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}}$

← $y = f(t), t = g(u)$ (۴) زنجیره ای
 $\frac{dy}{du} = \frac{dy}{dt} \frac{dt}{du}$

← $f(a) = b$
 $f^{-1}(b) = a$ (۵) تابع معکوس
 $(f^{-1})'(b) = \frac{1}{f'(a)}$

← $y - y_0 = m(x - x_0)$ (۶) معادلات خط

(۷) اکسترم و عطف

(۱) قواعد مشتق

سوال ۱۷) خط مماس بر منحنی پارامتری $\begin{cases} x = e^{\sqrt{t}} \\ y = t - \ln t \end{cases}$ در نقطه $t = 1$ واقع بر منحنی

محور x را با کدام طول قطع می کند؟

e (۱) $\frac{e}{2}$ (۲) $\frac{3e}{2}$ (۳) ✓ $2e$ (۴)

$y - y_0 = m(x - x_0)$

حل:

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

سوال ۱۸) معادله خط قائم بر منحنی $y = x^{2x}$ در نقطه $x = 1$ کدام است؟

$y = x + 3$ (۱) $y = x + \frac{3}{2}$ (۲) ✓ $y = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2}$ (۳) $y = -x + 3$ (۴)

$y - y_0 = m(x - x_0)$

حل:

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

سوال ۱۹) در چه نقاطی از نمودار $x^2 - xy + y^2 = 12$ مماس بر منحنی افقی است؟

(۱) (۲, ۲) (۲) (۲, ۴) (۳) (۲, -۴) (۴) (-۲, ۴)

حل:

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

(۱) تعریف (توانی) $\ln$

(۲) ضمنی $f(x, y)$ **سرت تو .... خودت باشه**

(۳) پارامتری $x = f(t), y = g(t)$

(۴) زنجیره ای $y = f(t), t = g(u)$

(۵) تابع معکوس $f(a) = b$
 $f^{-1}(b) = a$

(۶) معادلات خط $y - y_0 = m(x - x_0)$

(۷) اکسترمم و عطف $y' = 0, y'' = 0$

(۱) قواعد مشتق

7

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۲۰) طول نقطه میانی نسبتی

$$\begin{cases} x = \frac{2t}{t-1} \\ y = \frac{t^2}{t-1} \end{cases}$$

کدام است؟

۴ (۴ ✓)   ۲ (۳)   ۱ (۲)   ۰ (۱)

حل:

WWW.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۲۱) ماکزیمم تابع $f(x) = \left(\frac{1}{x}\right)^x$ کدام است؟

$\left(\frac{1}{e}\right)^{\frac{1}{e}}$ (۴) $e^{\frac{1}{e}}$ (۳ ✓) $\left(\frac{1}{e}\right)^e$ (۲) e^e (۱)

حل:

WWW.NNACADEMY.IR

آکادمی نوین تگرش

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

سوال ۲۲) مینیمم تابع $y = \frac{4 \ln^2 x}{x}$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{e}$
 (۲) $-\frac{4}{e}$
 (۳) $-\frac{1}{e}$
 (۴) $\frac{4}{e}$

حل:

نگرش نوین آکادمی

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث حد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

EbiMath

EbiMath.com

@EbiMath

@EShahebrahimi

@Ebrahim_Shahebrahimi

نگرش نوین آکادمی

آکادمی نوین نگرش
تقدیم مے کند...

فیلمهای آموزشی "مساوت" ریاضیات !!

differential equation (derivative)

$y + \frac{dy}{dx} = 6x^2$

پوشش ۴۰ الی ۵۰ درصد از
ریاضیات کنکور ارشد عمران
در ۱۸ ساعت تدریس!

مدت (ساعت)	عناوین فصلها	درس
۱۸	انگزال نامعین	ریاضی ۱
	اعداد مختلط	ریاضی ۱
	انگزال دوگانه	ریاضی ۲
	انگزال روی خم	ریاضی ۲
	معادلات مرتبه اول	معادلات
	معادلات مرتبه دوم	دیفرانسیل

مشاوره: @ShahinSagharchi
خرید: CafeTadris.com/Omran
آدرس کلان: @nnAcademy

اراده جزوه تمام رنگی به همراه فیلم آموزشی
نمونه تدریس: @Omran_Videos

« ارتباط با ما »

nnAcademy.ir

CafeTadris.com/Omran

@nnacademy

@ArshadeOmranBot

@Omran_Videos

@Omran_Test

@nnacademy

CafeTadris.com/Omran

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

(۱) مقدار میانی (بولتزانو) $\exists c \in (a,b) \rightarrow f(c) = 0$ در بازه (a,b) پیوسته $f(x)$ $f(a)f(b) < 0$

(۲) قضایای مشتق $\exists c \in (a,b) \rightarrow f'(c) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$ در بازه (a,b) پیوسته $f(x)$ در بازه $[a,b]$ مشتق پذیر

(۳) رول $f(a)=f(b) \rightarrow f'(c) = 0$ حالت خاص قضیه مقدار میانگین

نکات:

(۱) حالت کلی تر قضیه بولتزانو قضیه مقدار میانی است.

$\min f(x) \leq C \leq \max f(x) \xrightarrow{\exists c \in (a,b)} f(c) = C$

مثال ۷) ثابت کنید معادله $x^5 + x^3 + 2x - 3 = 0$ دقیقاً یک ریشه حقیقی در بازه $(0, 1)$ دارد.
(خواجانه‌نصیر - میان‌ترم اردیبهشت ۹۷)

$$(0, 1) \rightarrow \begin{cases} f(0) = -3 \\ f(1) = 1 \end{cases} \rightarrow f(0)f(1) < 0 \xrightarrow{\text{بولتزانو}} \exists x_0 \in (0, 1) \rightarrow f(x_0) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} f(x_0) = 0 \\ f(x_1) = 0 \end{cases} \xrightarrow{\text{طبق قضیه رول}} \exists c \in (0, 1) \rightarrow f'(c) = 0$$

بنابراین فرض باطل است و معادله تنها ۱ ریشه دارد. $f'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 2 \rightarrow f'(c) = 5c^4 + 3c^2 + 2 \neq 0$

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

مثال ۶) اگر $a < b < c$ نشان دهید معادله $f(x) = \frac{1}{x-a} + \frac{2}{x-b} + \frac{3}{x-c}$ دارای حداقل ۲ ریشه در بازه $[a, c]$ است. (میان‌ترم آبان ۹۶ - خواجانه‌نصیر)

$$(a, b) \rightarrow \begin{cases} \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = +\infty + \frac{2}{a-b} + \frac{3}{a-c} = +\infty \\ \lim_{x \rightarrow b^-} f(x) = \frac{1}{b-a} - \infty + \frac{3}{b-c} = -\infty \end{cases} \rightarrow f(a)f(b) < 0 \xrightarrow{\text{بولتزانو}} \exists x_1 \in (a, b) \rightarrow f(x_1) = 0$$

$$(b, c) \rightarrow \begin{cases} \lim_{x \rightarrow b^+} f(x) = \frac{1}{b-a} + \infty + \frac{3}{b-c} = +\infty \\ \lim_{x \rightarrow c^-} f(x) = \frac{1}{c-a} + \frac{2}{c-b} - \infty = -\infty \end{cases} \rightarrow f(b)f(c) < 0 \xrightarrow{\text{بولتزانو}} \exists x_2 \in (b, c) \rightarrow f(x_2) = 0$$

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

مثال ۹) تابع $f(x) = a \sin x - x + b$ را در نظر بگیرید که در آن $0 < a < 1$ و $b > 0$. نشان دهید معادله $f(x) = 0$ دقیقاً یک ریشه دارد. (خواجه نصیر - آذر ۹۷)

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

$$f(+\infty) = a \sin(+\infty) - \infty + b \xrightarrow{-1 \leq \sin(\infty) \leq 1, 0 < a < 1} f(\infty) = -\infty$$

$b > 0$ اما بالاخره یک عدد محدود است.

$$f(-\infty) = a \sin(-\infty) + \infty + b \xrightarrow{-1 \leq \sin(\infty) \leq 1, 0 < a < 1} f(-\infty) = +\infty$$

$b > 0$ اما بالاخره یک عدد محدود است.

با توجه به اینکه $f(+\infty)f(-\infty) < 0$ و تابع پیوسته است طبق قضیه بولتزانو نتیجه می‌گیریم که معادله حداقل ۱ ریشه در بازه $(-\infty, \infty)$ دارد.

حالا فرض کنیم بیش از ۱ ریشه دارد، فرضاً ۲ ریشه $\leftarrow f(x_1) = f(x_2) = 0$

بنابراین طبق قضیه رول $\leftarrow \exists c \in \mathbb{R} \rightarrow f'(c) = 0$

$$f'(x) = a \cos x - 1 \xrightarrow{x=c} f'(c) = a \cos c - 1$$

با توجه به اینکه $-1 \leq \cos c \leq 1$ و $0 < a < 1$ بنابراین عبارت $-1 < a \cos c < 1$ یعنی همواره کمتر از ۱ است.

پس عبارت $f'(c)$ همواره منفی و فاقد ریشه خواهد بود.

بنابراین فرض وجود ۲ ریشه باطل و معادله فقط ۱ ریشه دارد.

مثال ۱۲) اگر $0 < x \leq 1$ و $0 < p \leq 1$ ، نامساوی $(1+x)^p \leq 1+px$ را ثابت کنید: (خواجه نصیر - آبان ۹۶)

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی

EbiMath.com

$$f(x) = (1+x)^p - 1 - px \quad [0, x]$$

$$f'(x) = P(1+x)^{P-1} - p = P((1+x)^{P-1} - 1) \xrightarrow[0 < p \leq 1]{x > 0} f'(x) \leq 0$$

$$\text{بنا به قضیه مقدار میانگین: } f'(c) = \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} \rightarrow f'(c) = \frac{(1+x)^p - 1 - px}{x}$$

$$f'(c) \leq 0 \rightarrow \frac{(1+x)^p - 1 - px}{x} \leq 0 \xrightarrow{x > 0} (1+x)^p - 1 - px \leq 0 \Rightarrow (1+x)^p \leq 1 + px$$

$\frac{x}{1+x^2} < \arctan x < x$ ثابت کنید $\forall x > 0$ (مثال ۱۶)

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

$\tan^{-1} x < x \rightarrow \tan^{-1} x - x < 0 \rightarrow f(x) = \tan^{-1} x - x$

$(\circ, x) \rightarrow \frac{f(b) - f(a)}{b - a} = \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \frac{\tan^{-1} x - x - 0}{x - 0} \quad (I)$

$f'(x) = \frac{1}{1+x^2} - 1 = \frac{-x^2}{1+x^2} \xrightarrow{x > 0} f'(x) < 0 \rightarrow f'(c) < 0 \quad (II)$

$\tan^{-1} x > \frac{x}{1+x^2} \rightarrow \tan^{-1} x - \frac{x}{1+x^2} > 0 \rightarrow f(x) = \tan^{-1} x - \frac{x}{1+x^2}$

$(\circ, x) \rightarrow \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \frac{\tan^{-1} x - \frac{x}{1+x^2} - 0}{x - 0} \quad (I)$

$f'(x) = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2} = \frac{2x^2}{(1+x^2)^2} \xrightarrow{x > 0} f'(x) > 0 \rightarrow f'(c) > 0 \quad (II)$

$\tan^{-1} x < x$
 $\tan^{-1} x > \frac{x}{1+x^2}$

تکرش نوین آکادمی

$\frac{\pi}{4} < a < b < \frac{\pi}{2}$ فرض کنید $0 < a < b < \frac{\pi}{4}$ با استفاده از قضیه مقدار میانگین ثابت کنید:

$(b-a) \tan a < \ln\left(\frac{\cos a}{\cos b}\right) < (b-a) \tan b$

کلاس آنلاین ریاضی ۱
مبحث مشتق و کاربرد
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

$f(x) = \ln(\cos x)$ قدم اول: یافتن $f(x)$ مناسب

قدم دوم: فرمول قضیه مقدار میانگین $c \in (a, b) \rightarrow \frac{f(b) - f(a)}{b - a} = \frac{\ln(\cos b) - \ln(\cos a)}{b - a} \quad (I)$

$f'(x) = \frac{-\sin x}{\cos x} = -\tan x \rightarrow f'(c) = -\tan c \quad (II)$

$c \in (a, b) \rightarrow a < c < b \xrightarrow{\text{ایجاد } f'(c)} \tan a < \tan c < \tan b \xrightarrow{\text{تغییر علامت}} -\tan b < \boxed{-\tan c} < -\tan a \quad (III)$

$(I), (II), (III) \rightarrow -\tan b < \frac{\ln(\cos b) - \ln(\cos a)}{b - a} < -\tan a \rightarrow \tan a < \frac{\ln\left(\frac{\cos a}{\cos b}\right)}{b - a} < \tan b$

$\times(b-a) \rightarrow (b-a) \tan a < \ln\left(\frac{\cos a}{\cos b}\right) < (b-a) \tan b$

تکرش نوین آکادمی

NOVIN NEGARESH
WWW.NNACADEMY.IR

با تشکر از توجه شما

نگرش نوین آکادمی

توجه نگرش نوین
مجموعه آموزش های معرانه خنجر
@nnAcademy

[@nnAcademy](https://www.instagram.com/nnAcademy)

مرجع آموزش های عمران کشور
مجموعه هر آنچه که برای یک مهندس عمران مفید است ...